

تقسیم بندی بازارهای مالی

به طور کلی بازارهای مالی به 4 دسته تقسیم میشوند.

1 - بازار سهام Stock Market: نهادی است که در آن سهام و برگه های سهم معامله می شوند. رایج ترین مکان برای معامله سهام، بازار مبادلات سهام است. این مکان از نظر فیزیکی جایی است که سهامداران دور هم جمع می شوند. از جمله بازارهای سهام می توان به بورس توکیو، لندن و نیویورک اشاره نمود.

2 - بازار کالا Commodity Market: یک بازار سازمان یافته است که کالاهای مختلف مانند پنبه، ذرت، شکر، قهوه، غلات و همچنین فلزات با ارزش در آن معامله می شوند. قسمت عمده معاملات در این بورس به منظور خرید و فروش و تحويل در آینده صورت می گیرد. از جمله این بازارها می توان به بورس شیکاگو اشاره نمود.

3 - بازار اوراق قرضه Bond Market: در این گونه از بازار، اوراق قرضه منتشر شده توسط نهادهای مختلف معامله می شوند.

4 - بازار مبادلات ارزی Forex: این بازار، بازار جهانی خرید و فروش ارز می باشد. در واقع از دو کلمه Foreign Exchange به معنای تبادل ارز تشکیل شده است و بزرگترین بازار مالی دنیاست.

تحولات سیستم های پولی بین المللی

پیدایش مبادلات ارزی به زمان ضرب اولین سکه ها و آغاز تجارت بازمی گردد و در طول سالیان متتمادی به صورت کونی درآمده که اینک آن را با نام فارکس می شناسیم. تا پیش از جنگ جهانی اول سیستم استاندارد طلا مورد استفاده کشورها قرار می گرفت که براساس این سیستم ارزش هر ارز به میزان طلایی بستگی داشت که پشتوانه آن بود. به طور مثال ارزش هر اونس طلا برابر 6.5 دلار آمریکا و 3.17 پوند انگلستان بوده است. در نتیجه قیمت هر پوند انگلیس برابر 2.05 دلار محاسبه می شده است. در قالب این سیستم، نرخ ارز کشورها دارای ثبات نسبی بود و نوسانات زیادی صورت نمی پذیرفت. اما با آغاز جنگ جهانی اول این سیستم دیگر کارایی نداشت و کشورها تا پایان جنگ جهانی دوم از نظام های ارزی متفاوتی برای حفظ ارزش پول ملی استفاده می کردند. در سال 1944 در نیوهمپشایر آمریکا و در هتلی بنام برتون وودز، کنفرانسی با حضور نمایندگان 45 کشور جهان تشکیل شد که براساس نتایج جلسه، مقرر گردید بانک جهانی به دلیل بی ثباتی اقتصاد بین الملل اقدام به تعیین نرخ ثابت برابری ارزها نماید و از سوی دیگر دلار آمریکا بعنوان رابط سایر ارزها با طلا تعیین شد. از این رو ارزش هر اونس طلا 35 دلار تعیین گردید و دلار آمریکا معیار تعیین ارزش سایر ارزها قرار

ایران بورس آنلاین - CBO
www.IranBourseOnline.com

گرفت. این سیستم ثباتی بیست ساله در اقتصاد جهانی ایجاد کرد که سرانجام در دهه 70 از هم فروپاشید.

در سال 1971 نیکسون رئیس جمهور وقت آمریکا رابطه دلار و طلا را قطع نمود و بدین ترتیب ارزش دلار به عرضه و تقاضای جهانی وابسته شد. در همان سال توافقنامه ای مشابه با برتون وودز بنام اسمیت سوینیان امضا شد که براساس آن نوسانات محدودی برای ارزها مجاز شمرده شده بود. در سال 1972 کشورهای اروپایی برای فرار از وابستگی به دلار آمریکا دست به امضای توافقنامه ای زدند که طی آن نرخ ارز کشورهای امضا کننده تا میزان 2.25% اجازه نوسان یافت.

در نهایت هر دو توافقنامه فوق لغو شدند و نظام ارز شناور از سال 1974 با امضای توافقنامه جاماییکا رسماً مورد پذیرش قرار گرفت و از آن پس کشورها اجازه یافتد تا نظام ارزی دلخواه را انتخاب نمایند. در سال 1978 کشورهای اروپایی مجدداً در جهت کاهش تسلط دلار آمریکا اقدام نمودند و نهایتاً سیستم پولی واحد اروپا یا EMS را بنا نهادند.

بازار فارکس در ابتدا محل تعامل بانک‌های مرکزی بود، اما تحولات فوق و کاهش نقش دولت‌ها در اقتصاد سبب گردید بانک‌های تجاری، شرکت‌های تجاری، کارگزاران و بورس بازان نیز در این بازار حضور یابند و سرانجام در سال 1993، کشورهای اروپایی با افزایش دامنه تغییرات ارزها تا 15٪، زمینه حضور معامله‌گران خرد را فراهم نمودند. از سویی با پیشرفت فناوری اطلاعات ابزارهای لازم جهت انجام معاملات در فضای مجازی (اینترنت) در اختیار معامله‌گران قرار گرفت، بطوری که امروز شاهد گسترش به کارگیری این فناوری در بازار فارکس هستیم.

ساختار بازار Foreign Exchange

بورس ارز، عموماً به مجموعه‌ای از موسسات بین‌المللی (مانند بانک‌ها) اطلاق می‌شود که به تجارت و یا مبادله ارز می‌پردازند و اغلب واژه اختصاری فارکس (Forex) و یا اف‌ایکس (FX) برای اشاره به این بازار به کار می‌رود.

از آنجایی که این بازار قادر سازمان مرکزی برای تنظیم سفارشات است، بازار خارج از بورس (Over The Counter) خوانده می‌شود.

معامله‌گران و بازارسازان در بازار فارکس از سراسر جهان با استفاده از تلفن، کامپیوتر و فکس، یک بازار منسجم 24 ساعته را به وجود آورده‌اند. از آنجایی که مبادلات متمرکز نیستند، رقابت بین بازارسازان مانع ایجاد سیاست‌های انحصاری برای نرخ گذاری می‌شود. اگر یک بازارساز، نرخ را شدیداً تحریف کند، معامله‌گران این حق را دارند که بازارساز دیگری را بیابند و معاملات خود را با وی انجام دهند. اما معاملات در بازارهای متمرکز (بازار متمرکز به بازاری اطلاق می‌شود که مکان فیزیکی خاصی برای انجام معاملات وجود دارد) مانند بازار سهام به شکل کاملاً متفاوتی صورت می‌پذیرد. به عنوان مثال در بازار سهام نیویورک تنها می‌توان سهام شرکتهايی که در این بورس پذیرفته شده اند را معامله نمود. بازارهای متمرکز اصطلاحاً توسط کارشناسان (Specialists) اداره می‌شوند و در مقابل، بازارساز اصطلاحی است که در بازارهای غیرمتمرکز رواج دارد.

ایران بورس آنلاین - CBO

www.IranBourseOnline.com

abcBourse.ir

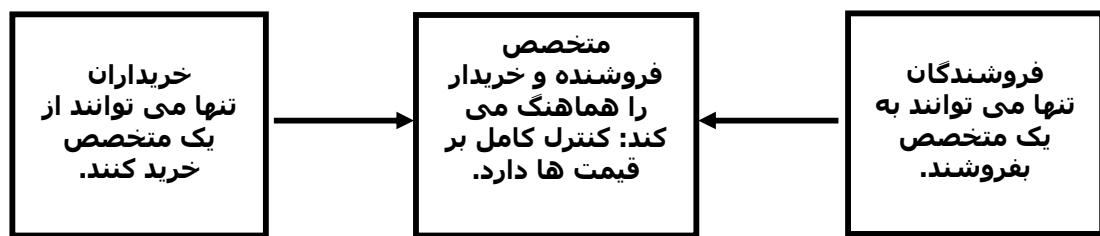

@abcBourse_ir

مراجع آموزش بورس A
C B

بازنشر:

از آنجایی که بازار سهام یک بازار متتمرکز است، یک سهام معاملاتی در این بازار، در یک لحظه تنها می‌تواند یک نرخ مشخص برای خرید و فروش داشته باشد. اما در بازارهای غیر متتمرکز مانند بورس ارز، بازارسازان متعددی وجود دارند که هر کدام نرخ خرید و فروش خود را ارائه می‌کنند که ممکن است نرخ آنها با هم متفاوت باشد.

بازارهای متتمرکز طبیعتاً تمايل به انحصارگری دارند. اگر یک متخصص بازار را کنترل کند ممکن است نرخ‌ها بر حسب تمايل خود در جهت کسب منافع خود تغيير دهد.

سلسله مراتب شرکت کنندگان

بورس ارز یک بازار غیرمتتمرکز است و به جای یک متخصص، بازارسازان متعددی در آن دخیل هستند، با این وجود می‌توان شرکت کنندگان در این بازار را به طبقات متفاوتی تقسیم نمود. حق تقدم با آنهاي است که اعتبار، حجم معاملات و تجربه بيشتری دارند.

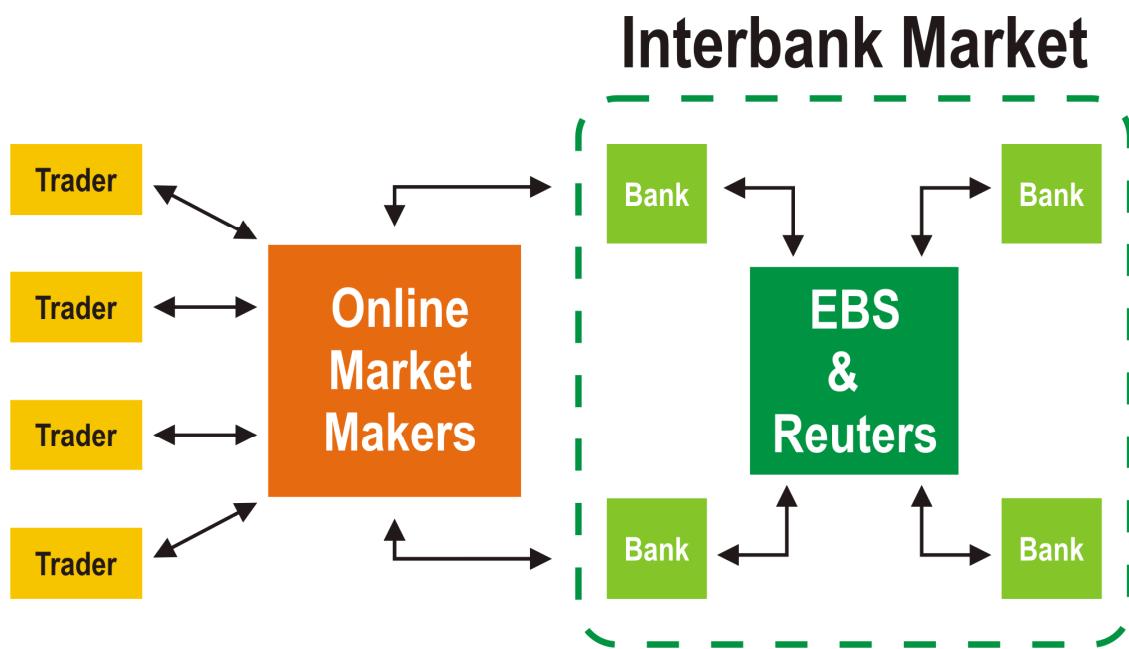
در رأس اين طبقه بندی، بازار بين بانکی (Interbank) قرار دارد که روزانه بالاترين حجم معاملات در آن رخ می دهد که البته بيشتر اين معاملات بر روی ارزهای محدودی همچون دلار آمریكا، یورو، پوند، ين ژاپن و... صورت می گيرد.

در بازار بين بانکی، بزرگترین بانک ها می‌توانند از طریق کارگزاران بين بانکی و يا سیستم های واسطه الکترونیکی مانند EBS و رویترز، بطور مستقیم با هم در ارتباط باشند.

در این بازار، معامله بانک ها تنها بر اساس ارتباطات اعتباری آن ها با يكديگر صورت می گيرد و حجم عظيمی از اين معاملات به جاي نقل و انتقال واقعی ارز، از طریق بدھکار و بستانکار کردن حساب های بانکی انجام می شود. همه بانک ها از نرخ يكديگر آگاهند و با اين وجود هر بانکی برای معامله در نرخ بيشنهادی، باید ارتباط اعتباری خاصی با بانک دیگر داشته باشد. موسسات دیگر مثل بازارسازان آنلайн (Brokers)، شرکت های سهامی و صندوق های تامین سرمایه گذاری باید از طریق بانک های تجاری به معامله پردازند. از آنجایی که بيشتر بانک ها (بانک های کوچک)، صندوق های سرمایه گذاری و سرمایه گذاران نهادی، با بانک های بزرگ خطوط اعتباری ثبت شده ای ندارند، هیچ گونه دسترسی به نرخ ها پیدا نمی کنند. بنابراین معامله گران کوچک مجبور می شوند که تنها از طریق یک بانک، برای احتیاجات تبادلات ارزی خود اقدام کنند و به این ترتیب سرمایه گذاران طبقات پایین تر، نمیتوانند به نرخ های رقابتی دسترسی داشته باشند.

اخیراً تکنولوژی موافع بین مصرف کنندگان نهادی بازار ارز و بازار بين بانکی را از بین برده است. تجارت آنلайн، با ایجاد ارتباط مؤثر و کم هزینه بين بازار سازان و سایر شرکت کنندگان، راه را برای مشتریان خرد پا هموار

کرده و امکان دسترسی آنها را به بازار بین بانکی فراهم ساخته است. امروزه معامله گران شخصی هم قادرند دوشادوش بزرگ ترین بانک های جهان، با عملکرد و نرخ مشابهی به معامله پردازنند. به بیان دیگر معامله گران و سرمایه گذاران خصوصی هم قادرند از همان فرصت هایی استفاده کنند که قبلا فقط در اختیار بانک های بزرگ بوده است. امروزه فارکس یک فرصت نامحدود برای معامله گران آنلاین ارز است.

در 25 سال اخیر، پیشرفت های ناشی از جهانی سازی تأثیر عمیقی بر بازار ارز داشته و باعث رشد شگفت انگیز این بازار و افزایش چشمگیر تعداد و تنوع معامله گران شده است. این بازار از معاملات درون یک بانک تا معاملات بین مؤسسات بزرگ مالی و تجاری مختلف، گستردگی دارد. عوامل زیادی در رشد بورس ارز مؤثر هستند اما مهم ترین آن ها پیشرفت تکنولوژی و رشد فزاینده سرمایه گذاری های بین المللی و برونو مرزی هستند. به عنوان مثال تا همین ده سال پیش، بیشتر فعالیت های تبادلات خارجی آمریکا منحصر به تبادلات بین المللی کالا و خدمات در جهت اهداف صادراتی و وارداتی بود. حال آن که امروز این محیط در حال تغییر است. سرمایه گذاری بین المللی بسیار سریع تر از تجارت در حال پیشرفت است. سرمایه گذاران نهادی، شرکت های بیمه و صندوق های سرمایه گذاری مشترک در کنار بازیگران قدیمی بازار، مانند بانک ها و بانک های تجاری / سرمایه ای، به شرکت کنندگان اصلی بازار فارکس تبدیل شده اند. بازار تبادلات ارز به دلیل پیشرفت های تکنولوژی، مشمول دموکراسی بیشتری شده است و از معاملات درون بانکی بسیار فراتر رفته و شرکت کنندگان مختلفی را در بر گرفته است که اهداف متنوعی دارند، از جمله : کسب سودهای کوتاه مدت از نوسانات نرخهای معاملاتی، جلوگیری از زیان ناشی از تغییرات

نرخهای معاملاتی، تهیه ارزهای خارجی مورد نیاز برای خرید کالا و خدمات از کشورهای دیگر و یا تاثیر گذاشتن بر نرخ معاملاتی. از طرف دیگر این شرکت کنندگان بر روی عرضه و تقاضا تاثیر می‌گذارند و نقش مهمی در تعیین نرخ معاملاتی ایفا می‌کنند. بنابراین شناخت شرکت کنندگان کلیدی بازار بسیار مهم است. این شرکت کنندگان عبارتند از بانکهای تجاری / سرمایه‌گذاری، بانکهای مرکزی، شرکتهای اقتصادی، صندوقهای سرمایه‌گذاری و مشتریان شخصی و خرد پا.

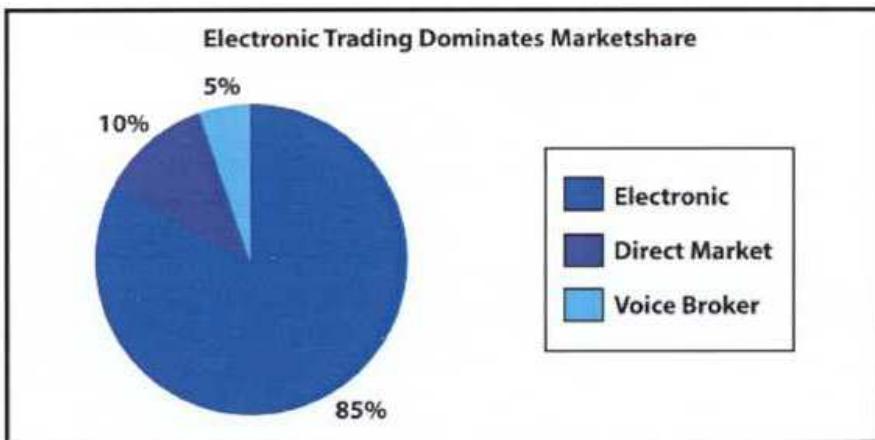
تاریخچه مختصری از روند الکترونیکی شدن بازار تبادلات ارز

در گذشته معاملات ارز از طریق تلفن و گاهی توسط دستگاه تلکس انجام می‌شد. سیستم قدیمی کارگزاری صوتی، ترکیبی از مکالمات تلفنی بین معامله گران بین بانکی بود. این سیستم ها نه تنها کند و دارای اشتباہ بودند، بلکه نرخ نا مشخصی را هم برای بازار تعیین می‌کردند زیرا نرخ ها برای معامله گران متفاوت بود. معامله گران برای سود دهنده و کسب اطلاع از نرخ جاری، می‌بایست به طور منظم معاملات کوچکی انجام می‌دادند.

امروزه، سیستم الکترونیکی جایگزین سیستم قدیمی تلفن و کارگزاران صوتی شده است و به دلیل هزینه های پایین این سیستم جدید، بیشتر کارگزاران صوتی از بازار کنار گذاشته شده اند. تجارت الکترونیکی در بازار ارز، برای اولین بار در اوایل دهه 1980 توسط **سرвис کنترل معاملاتی رویترز** مطرح شد که بعداً در سال 1998 با سرویس معاملاتی 1-2000 رویترز جایگزین شد. سیستم اولیه، ارتباط هر معامله گر را تنها با یک معامله گر دیگر برقرار می‌کرد و نمی‌توانست چندین معامله گر را با هم هماهنگ کند. اما در سال 1992، هنگامی که رویترز معامله گر 3-2000 را عرضه کرد، همه چیز تغییر یافت. این سیستم جدید، یک سیستم کارگزار الکترونیک است که به صورت خودکار نرخهای پیشنهادی معامله گران را با خرید و فروش هماهنگ می‌کند.

بعداً در آوریل 1993، موسسه سرمایه‌گذاری ماینکس (Minex) که یک گروه ژاپنی از کارگزاران و بانکداران است، سیستم خود را عرضه کرد و در سپتامبر 1993 یک گروه بزرگ از بانک های معامله گر، سیستم معاملاتی EBS (سرвис الکترونیکی کارگزاری) را ارائه نمود. هنگامی که مؤسسه ماینکس، حقوق تجاری خود را در سال 1996 به EBS واگذار کرد، تنها دو سیستم کارگزاری الکترونیکی در بورس ارز های خارجی باقی ماندند. سیستم های هماهنگ کننده سفارشات قابل اطمینان تر و سریعتر هستند و به معامله گران این اجازه را می‌دهند که به جای انجام یک معامله از طریق تلفن، به طور همزمان چندین معامله را انجام دهند.

این سیستم ها اصلی ترین ابزار برای داد و ستد معامله گران محسوب می‌شوند. از آنجایی که طبیعت بازار بورس ارز غیر مرکز است، تعیین دقیق حجم معاملات تجاری این بازار که از طریق سرویسهای کارگزاری الکترونیکی انجام می‌شود امکان پذیر نیست، اما حدوداً 85 درصد حجم کل معاملات از طریق الکترونیکی انجام می‌شود.

مقایسه بازار فارکس با بازار سهام

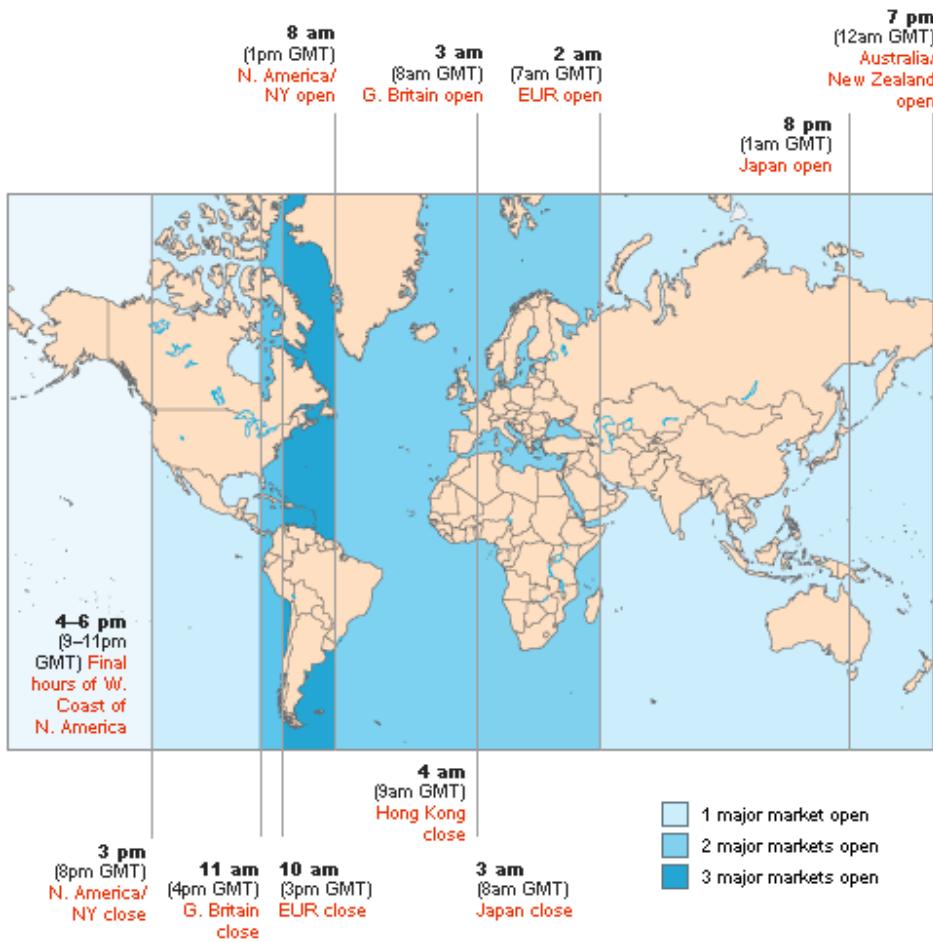
در این بخش به مقایسه اجمالی بازار فارکس با بازار سهام خواهیم پرداخت.

بازار 24 ساعته

بازار معامله ارز به شکل اسپات (spot Fx) در بین تمامی بازارهای جهان منحصر به فرد است زیرا معامله در این بازار به صورت 24 ساعته انجام می شود. در هر ساعتی از شبانه روز یک مرکز مالی مهم در نقطه ای از جهان، برای تجارت باز است و بانکها و دیگر مؤسسات در هر ساعتی از شب و روز به غیر از آخر هفته ها (بازار روزهای شنبه و یکشنبه تعطیل است)، به تبادل ارز می پردازند. در حالی که بعضی از بازارها به تجارت روزانه خود خاتمه می دهند، بازارهای دیگر در جهان شروع به تجارت می کنند.

تجارت روزانه ابتدا از مرکز مالی استرالیا و اقیانوسیه آغاز می شود. مرکز مالی مهم در سراسر جهان در طول یک روز، یکی پس از دیگری فعالیت خود را آغاز می کنند ترتیب باز شدن مرکز مالی مهم جهان به این صورت است: نیوزیلند، استرالیا، آسیای جنوب شرقی (ژاپن، هنگ کنگ و...)، خاور میانه، اروپا و آمریکا. مثلا هنگامی که بازارها در توکیو در حال بسته شدن هستند، در اروپا معاملات شروع می شود. در نهایت نیویورک و سایر مرکز در آمریکا گشایش می یابند. اواخر بعد از ظهر در آمریکا، شروع روز دیگر در منطقه استرالیا و اقیانوسیه است و با باز شدن این بازارها، فرایند دوباره شروع می شود. به بیان دیگر، در بازار فارکس هیچ گاه خورشید غروب نمی کند.

معاملات فارکس به فرم اسپات (Spot Fx) تقریباً در همه جهان انجام می شوند اما سه بازار مالی توکیو، لندن و نیویورک، تأثیرگذارترین بازارها هستند زیرا 70 درصد از معاملات بازار فارکس در زمان فعالیت این مرکز صورت می پذیرد.

میزان فعالیت و حجم معاملات در همه ساعت‌های بازار یکنواخت نیست. در برخی ساعت‌های میزان فعالیت و حجم معاملات به شدت افزایش می‌یابد و در مقابل در برخی از اوقات شباهه روز حجم معاملات به حداقل خود می‌رسد. در ساعت‌هایی که بازارهای اصلی هم زمان با هم مشغول به فعالیت هستند، بیشترین حجم معاملات انجام می‌شود. خصوصاً ساعت‌هایی که بازارهای اروپا و آمریکا هم زمان با هم باز هستند.

بنا بر آنچه گفته شد، بازار فارکس یک بازار 24 ساعته است اما در مقابل، بازار سهام ساعت‌های محدودی دارد. به عنوان مثال بازار سهام نیویورک کار خود را از ساعت 9:30 صبح آغاز می‌کند و ساعت 5 بعد از ظهر به آن خاتمه می‌دهد. چنانچه بین 5 تا 9:30 به هر دلیلی تغییری در قیمت‌ها ایجاد شود، معامله گران ناچارند تا ساعت بازگشایی یعنی 9:30 صبح روز بعد منتظر بمانند تا بتوانند معاملات خود را انجام دهند.

به علاوه اگر فردی شغل تمام وقت داشته باشد و تنها بعداز ساعت‌های کاری بتواند معامله انجام دهد بازار سهام، بازار مناسبی برای انجام معامله نیست. این شخص اساساً سفارش‌ها را براساس قیمت‌های قبلی و نه قیمت‌های فعلی بازار قرار می‌دهد. این عدم شفافیت انجام معامله را بسیار دشوار می‌سازد. در بازار فارکس اگر فرد بخواهد بعد از ساعت کاری معامله کند می‌تواند مطمئن باشد که همان نقدینگی و مابه التفاوت قیمت خرید و فروش را دریافت می‌کند که در ساعت‌های کاری می‌تواند به دست آورد.

ایران بورس آنلاین - CMO
www.IranBourseOnline.com

میزان بالای اعتبار اهرمی High Leverage

در بازار فارکس برای انجام معاملات از طریق کارگزار (Broker) نیازی نیست تا مشتری تمام سرمایه لازم برای انجام معامله مورد نظر را در اختیار داشته باشد بلکه بر اساس اعتباری که کارگزار در اختیار وی قرار می دهد تنها با پرداخت سهم کوچکی از حجم کلی معامله مورد نظر (معمولاً 1 تا 2 درصد) می تواند اقدام به انجام آن معامله نماید. به اعطای اعتبار از طرف کارگزار اصطلاحاً Leverage گفته می شود. از آنجایی که معمولاً میزان نوسانات نرخ یک ارز در طول روز به ندرت از یک یا 2 سنت بیشتر می شود، اگر از این اعتبار در معاملات استفاده نگردد میزان سود (یا ضرر) در معاملات بسیار پایین خواهد بود و جذابیتی برای سرمایه گذاری در این بازار ایجاد نخواهد شد.

در بازار سهام مشتری باید تمام پول لازم برای انجام معامله مورد نظر خود را به صورت نقد پرداخت نماید اما در بازار فارکس برای انجام یک معامله، مشتری تنها یک تا 2 درصد از کل سرمایه لازم برای انجام معامله را پرداخت می کند و مابقی اعتباری است که بروکر به وی اعطا می کند.

اعتباری (Leverage) که به طور معمول بروکرها به مشتریان خود ارائه می کنند برابر 1:100 (یک به صد) می باشد. این بدین معنی است که هر 1000 دلار از پول شما معادل صد هزار دلار خواهد بود. فرض کنید که کل سرمایه شما ده هزار دلار آمریکا باشد و این پول را برای سرمایه گذاری در بازار سهام در نظر گرفته باشید. بنابراین بزرگترین معامله ای که می توانید انجام دهید از کل پول شما تجاوز نخواهد کرد. اما اگر با این مقدار پول در بازار فارکس فعالیت کنید می توانید تا صد برابر حجم سرمایه خود به معامله پردازید. در واقع با سرمایه اولیه ده هزار دلاری خود، می توانید تا سقف یک میلیون دلار معامله کنید.

با این حال نباید از این نکته هم غافل ماند که این اعتبار اهرمی (Leverage) مانند یک شمشیر دو لبه عمل می کند و بدون مدیریت صحیح در این سیستم همان طور که ممکن است به سودهای کلان رسید احتمال ضررهای سنگین نیز وجود دارد. بنابراین نباید هیچ گاه تمام موجودی خود را برای انجام معامله در یک زمان استفاده نمایید.

امکان معامله هم در بازار صعودی و هم در بازار نزولی Two Way market

در بازار فارکس احتمال رسیدن به سود، هم در بازار صعودی وجود دارد و هم در بازار نزولی. در بازار سهام همواره یک معامله سود آور با خرید در قیمت پایین تر آغاز می شود و با فروش در قیمت بالاتر خاتمه می یابد. به بیان دیگر معامله گران تنها در زمانی که قیمت ها رو به افزایش است می توانند در بازار امیدوار به کسب سود باشند و در زمانی که روند قیمت ها نزولی است تنها باید نظاره گر باشند تا مجدداً روند صعودی آغاز شود.

اما در بازار فارکس به دلیل اینکه ارزها به صورت جفت معامله می شوند (مانند EUR/USD) یک جفت ارز را می توان قبل از خرید به فروش رساند. یعنی با خرید ارز طرف اول در واقع در همان لحظه اقدام به فروش ارز طرف دوم نموده اید. به طور مثال زمانی که نرخ جفت ارز EUR/USD ارز طرف اول و ارز USD ارز طرف دوم است) به میزان 50 واحد سقوط می کند بدین معنی است که یورو پنجاه واحد در مقابل دلار سقوط کرده و در مقابل، دلار نیز 50 واحد در برابر یورو افزایش ارزش یافته است. این موضوع در درس دوم بیشتر توضیح داده خواهد شد.

هزینه های پایین معامله Low Transaction Cost

در بازار سهام، معامله گران علاوه بر ما به التفاوت قیمت خرید و فروش معمولاً کمیسیون هم می پردازند در حالی که کارایی بازار الکترونیک هزینه ها را کم کرده و این امکان را به سرمایه گذاران داده است تا مستقیماً با بازارسازان معامله کنند که در این بین، هزینه های واسطه گری نیز حذف شده است. نقدینگی 24 ساعته بازار ارز باعث می شود که معامله گران این بازار در تمام طول شبانه روز نرخ های رقابتی را دریافت کنند. حال آنکه معامله گران بازار سهام نسبت به ریسک های نقدینگی آسیب پذیرترند و عموماً مابه التفاوت بیشتری را مخصوصاً بعد از ساعات کاری بازار پرداخت می کنند. بازار آنلاین فارکس به دلیل هزینه های پایین، بهترین گزینه برای معامله گران کوتاه مدت است. اگر یک معامله گر در بازار سهام، روزانه 30 معامله انجام دهد و بابت هر معامله 20 دلار کمیسیون بپردازد، باید روزانه 600 دلار برای پرداخت کمیسیون هزینه کند. این مبلغ قابل توجه می تواند باعث کاهش سود و یا افزایش ضرر شود.

احتمال کم تغییر قیمت Limited Slippage

برخلاف بازارهای سهام، اکثر بازارسازان در بازار فارکس در زمان کوتاهی معامله درخواستی مشتری را براساس قیمت های ارائه شده انجام داده و تایید آن را برای وی ارسال می نمایند. سیستم های قوی هرگز قبل از ارائه قیمت پیشنهادی خود، اندازه حجم معامله مورد نظر یا جهت خرید یا فروش ارزمود نظر را از معامله گر درخواست نمی کنند. بازارسازان ناکارآمد ابتدا تعیین می کنند که سرمایه گذار فروشنده است یا خریدار و سپس قیمت واقعی را پنهان می کند تا سود خودشان را در معامله افزایش دهند. بازار سهام عموماً به روشی عمل می کند که در آن معامله لزوماً با قیمت موردنظر معامله گر انجام نمی شود بلکه معامله در نزدیکترین قیمت ممکن انجام می شود. برای مثال فرض کنید که ارزش سهام شرکت مایکروسافت با نرخ \$52.50 در حال معامله می باشد. اگر فردی برای خرید در این نرخ سفارشی دهد تا زمانی که کارشناس دستور معامله وی را انجام دهد ممکن است قیمت به \$53.25 برسد که در این شرایط عملاً مقداری ضرر به معامله گر تحمیل می شود. شفافیت قیمتی که توسط کارگزاران بازار ارز ارائه می شود اطمینان می دهد که معامله گران همیشه یک قیمت مناسب و عادلانه را دریافت می کنند.

نقدینگی بالا High liquidity

بازار معاملات ارز با میانگین حجم معاملات روزانه 1.7 تریلیون دلار روانترین بازار جهان است. این بدین معنی است که معامله گران می توانند به میل خود در هر شرایطی با حداقل ریسک یا وابستگی و بدون محدودیت زمانی (به غیر از روزهای شنبه و یکشنبه) وارد بازار یا از آن خارج شوند. به بیان دیگر بازار Forex معاملات مشتریان در زمان بسیار کوتاهی انجام خواهد شد و مشتری هیچگاه نگران انجام نشدن معامله در خواستی خود نخواهد بود، در حالی که در بازار سهام این امکان وجود دارد که برای خرید یا فروش سهمی، صف خرید یا فروش تشکیل شود و در نهایت مشتری نتواند سهم مورد نظر خود را در قیمت دلخواه خریده یا به فروش برساند.

آشنایی مقدماتی با شرکت کنندگان در بازار فارکس

بانک های مرکزی Central Banks

بانک های مرکزی بازیگران مهمی در بازار ارز محسوب می شوند و می توانند نقش مهمی در نوسانات نرخ معاملات ایفا کنند. این بانکها، بورس باز نیستند و به دو هدف وارد بازار می شوند:

1 - نظارت بر بازار 2 - کنترل عرضه پول و نرخ بهره

دولت ها و بانک های مرکزی فعالیت های اقتصادی را به طور جدی و مداوم پی گیری می کنند تا عرضه پول را در سطوح متناسب با اهداف اقتصادی خود نگه دارند.

شرکت کنندگان تجاری Commercial Participants

با رشد روز افزون جهانی شدن، مؤسسات سرمایه گذاری بیشتر به مبادلات خارجی پرداخته اند و امروزه نقش مهمی در این بازار ایفا می کنند. این مؤسسات از گروه های متنوعی تشکیل شده اند و شامل مؤسسات سرمایه گذاری کوچک و بزرگ، صادرات و واردات و شرکت های خدمات مالی هستند. تمایل این مؤسسات برای معاملات خارجی دلایل متعددی دارد. مثلًا، مؤسسات چند ملیتی ممکن است برای پرداخت حقوق، هزینه های بازاریابی، تبلیغات و یا توزیع و فروش کالا در سایر کشورها، احتیاج به مبادله ارز داشته باشند و یا مؤسسات چند ملیتی، از کاهش نرخ ارز که ممکن است در پرداخت های آینده آنها تأثیر گذار باشد، جلوگیری می کنند تا ریسک ها را متعادل سازند.

מוסسات مالی و سرمایه گذاری Fx Funds

عموماً این گروه دارای سرمایه های عظیمی هستند و بسته به میزان سرمایه ای که در اختیار دارند به طرق مختلفی در این بازار فعالیت می کنند.

به عنوان مثال ممکن است که این سرمایه ها با توجه به اختلاف نرخ بهره های بانکی در کشورهای مختلف، صرف انجام معاملاتی که اصطلاحاً Carry Trade نامیده می شوند گردند (توضیحات کامل در مورد این روش در درسها بعده ارائه خواهد شد).

گروهی هم رویدادهای جهانی را برآورد کرده و دیدگاه بلند مدت تری در مورد تقویت و یا تضعیف ارز در طی شش ماه آینده می یابند و بر اساس آن اقدام به انجام معاملات بلند مدت می نمایند.

در سالهای اخیر، سهم این گونه سرمایه گذاری در بازار فارکس بسیار افزایش یافته و امروزه سهم معاملات کلی آن در بازار، حدود 20 درصد است. هر چند این گروه به نسبت سایر شرکت کنندگان که تا به حال ذکر شده، تقریباً کوچک هستند ولی می توانند در نوسانات نرخ ارز تأثیر گذار باشند.

اسخاچ Individuals

معاملات خرده فروشی ارز، زمینه تازه ای در دنیای تجارت است. تا سال 1996 معاملات ارز های خارجی فقط در بانکها، مؤسسات و شبکه های شخصی قدرتمند انجام می شد. تا قبل از این زمان، مشتریان خرده پا تنها می توانستند از طریق بازارهای Option و Futures به معاملات ارزی پردازند.

اما امروزه با پیدایش بازار آنلاین، مشتریان کوچک و خرده پا می توانند به طوری معامله کنند که کاملاً مشابه بازار بین بانکی است. در تجارت آنلاین تفاوت بین قیمت خرید و فروش نسبت به بازار بین بانکی

ایران بورس آنلاین - MOB
www.IranBourseOnline.com

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مراجع آموزش بورس
 A
C
B

پارنشر :

کمی بیشتر است اما عملکرد این سیستم بی نظیر است. شرکتها در فضای رقابتی نزخ های پیشنهادی و سفارشات وارد شده را دقیقاً با نزخ مشخص به انجام می رسانند. امروزه مشتریان خرده پا همانند مؤسسات چند ملیتی می توانند در بازار فارکس شرکت کنند. توضیحات کاملتر در مورد این گروه ها و سایر شرکت کنندگان در درسهای بعدی ارائه خواهد شد.

آشنایی مقدماتی با انواع معاملات در بازار **Fx**

معاملات نقدی **Spot Transactions**

معامله ای است که سر رسید و تسویه آن حداقل دو روز کاری بعد از انجام معامله باشد.

معاملات سلف **Forward Transactions**

قرارداد سلف معامله ای است که در آن خریدار و فروشنده نسبت به تحويل کالایی با کمیت و کیفیت معین در تاریخ و محل مشخص به توافق می رسند. قیمت را می توان در ابتدا یا زمان تحويل تعیین کرد. این نوع معاملات در دسته معاملات خارج از بورس (Over The Counter) قرار می گیرند.

معاملات آتی **Future Transactions**

این دسته از معاملات مانند معاملات سلف بوده اما صرفا در بورس ها قابل انجام هستند و شرایط استاندارد بر هر معامله آتی حاکم خواهد بود.

معاملات اختیار **Option Transactions**

این دسته از معاملات هم در بورس ها و هم خارج از بورس ها انجام می شوند، با این تفاوت که قراردادهای اختیار در بورس ها تحت شرایط استاندارد انجام پذیره استند. در هر معامله اختیار، یک فروشنده ی اختیار در برابر خریدار اختیار قرار خواهد گرفت. براساس این دسته از معاملات، خریدار اختیار در ازای پرداخت وجهی کمتر از ارزش کالای مورد مبادله، اختیار خواهد داشت در یک باره زمانی مشخص اقدام به انجام معامله نماید و در طرف مقابل، فروشنده اختیار در طول این مدت و در صورت تمایل خریدار اختیار، موظف به انجام معامله خواهد بود.

ایران بورس آنلاین - **MOB**

www.IranBourseOnline.com

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

پازننشر :